

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Punctum Difficultatis 3. Quomodo ab aliis salvetur Immutabilitas Dei?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

non dicit, quā talis, conjunctionem physicam cum subjecto; quod si eo ipso, quia aliquid refertur ad aliud, illud aliud deberet esse vi illius relationis conjunctum & colligatum realiter, ille terminus haberet rationem termini intrinseci. Et quia VERBUM ita terminat naturam, ut cohibet, ne alteri sit unita, eāq; ratione completatur naturam, ut dicat cum illa alligationem, in separationem, conjunctionemq; veram & realem, ideo VERBUM habebit rationem termini intrinseci.

DICES 1. Etiam materia & forma dicunt illam alligationem, & tamen non sunt terminus intrinsecus; ergo per dictam alligationem, non recte explicatur terminus intrinsecus.

RESPONDETUR. Terminus intrinsecus non tantum deponit alligationem, sed etiam rationem termini, quod non competit saltem materię primę comparative ad formam; cum hoc tamen stat, ut forma, respectu alicujus modalitatis habeat rationem termini intrinseci, itemq; materia, si modalitas v. g. spiritualis terminaretur non nisi ad illam.

DICES 2. Etiam Deus ad causandum petit intimam alligationem, & tamen non est terminus intrinsecus.

RESPONDETUR 1. ideo non est, quia ei non competit ullo modo tunc ratio termini.

DICES 3. Actus fidei, ex revelatione specialiter facta, credat reflexe de se: ubicunque ego sum, ibi est & habitus fidei, hoc ipso talis actus petit essentialiter alligationem cum habitu fidei, & tamen habitus fidei non est terminus intrinsecus.

RESPONDETUR 1. Id ideo esse, quia in tali suppositione, habitus ille fidei nullo modo habet rationem terminantis.

Nunc videamus, quomodo idem ab aliis explicetur.

EXPLICANT 1. aliqui apud Lugonem. Dicitur (inquiunt illi) aliquis terminus intrinsecus ex eo, quod non solum respiciatur secundum suam intrinsecam entitatem, hoc enim competit omni termino etiam extrinseci; sed quod unio v. g. habeat essentialem connexionem cum illo termino, & tam necessario pendet à termino, quam à subjecto. *Hæc Responsio*

NON SATISFACIT: Quia vi illius sequitur, terminum relationis esse terminum intrinsecum; quia relatio tam necessario pendet à termino, nec potest esse sine termino; quod eodem magis procedit de termino relationis transcendentalis, quæ determinat sibi non nisi hunc terminum, qualis est relatio creaturæ ad Creatorem qui essentialiter, non nisi hic est.

EXPLICAT 2. aliquis. Terminus à terminando dicitur, eodem, quod quasi limitem rei, quam dicitur terminare præfigat, ne illa ulterius procedatur; hinc uniri alicui ut termino, erit aliquam rem ita cohiberi, ut extra illam entita-

tem, quā cohiberi & terminari dicitur non egrediatur: intrinsecum autem esse, erit constituere aliquid unum per se substantiale, ut constituit VERBUM; secus color, qui est Objectum visionis, non dicitur terminus illius intrinsecus, sed extrinsecus, quia terminando visionem, non facit Unum per se substantiale. *Hæc Explicatio*

NON SATISFACIT. Quia quavis rationem termini explicet per id, quod notius est, ut & à nobis supra factum; hoc tamen quod affert de intrinsecitate, videtur non admittendum; nam ponamus, quod albedo uniatur quantitati aut materię, sed unione recepta in ipsa quantitate, terminata tamen ad albedinem, eo casu, illa albedo erit terminus intrinsecus, æque planè, ac VERBUM respectu humanitatis; & tamen non constituit Unum per se substantiale, sed unum accidentale. Casu item quo divinitus duæ naturæ unirentur inter se, eæque completæ, sed unione recepta non nisi in uno extremo, non constitueretur Unum per se, & tamen aliud extremum haberet rationem termini intrinseci; quomodo enim Unio cum extrinsecitate staret? ergo apparet de ratione termini intrinseci non esse, facere unum per se cum alio extremo.

EXPLICAT 3. Arriaga disp. 21. n. 24. Terminum intrinsecum esse illum, qui verè & per se unitur, alteri, & non in genere causæ materialis aut formalis. *Hæc Explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia in sententia ponente Unionem materialem, verè anima rationalis unitur tanquam forma materię, & tamen habet se per modum termini intrinseci, respectu illius unionis; ergo potest aliquid habere rationem termini intrinseci, quamvis uniatur per modum formæ. Quod si dicas, respectu unionis habere se ut terminum intrinsecum formæ, respectu autem ejus, non habet rationem causæ formalis; id etiam non convinceret; quia quærere restaret, cur illa forma respectu illius Unionis habeat non nisi rationem termini intrinseci, & non rationem causæ formalis? & illud potius erit explicativum termini intrinseci. Tum quia potest dici terminus habere se per modum causæ formalis extrinsecæ, possetq; hoc dici etiam de VERBO: ergo terminus intrinsecus non recte explicatur per hoc, quod debeat per se uniri, non tanquam causa formalis. Tum quia, hæc definitio procedit per terminos negativos, posset autem formari ex dictis per terminos positivos.

Punctum Difficultatis 3.

Quomodo ab aliis salvetur Immutabilitas Dei?

EXPLICAT 1. Pontius hic Q. 2. Qui fiat, ut Incarnatio peragi possit sine ulla mutatione personæ

Personæ divinæ, & dicit: Mutabilitas & perfectibilitas sequitur tantum ex eo, quod aliquid possit conjungi cum aliquo realiter distincto, sine quo non posset existere secundum se in statu connaturali suo, aut sine quo non posset exercere omnes operationes suas proprias &c. VERBUM autem potest connaturaliter existere. *Hæc Explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia non probat, quod per hoc res tantum mutatur, sine quo in suo connaturali statu existere non potest. Tum quia sequitur ex illius doctrina, animam infusione gratiæ non mutari: cum sine gratia existere possit connaturaliter, & omnes operationes suas exercere sibi proprias seu debitas; nam supernaturales sunt illi indebitæ; casu item quo Angelo albedo uniretur, non mutaretur Angelus, quia nec illa indiget ad operationes, & sine illa connaturaliter existere potest; casu item quo per impossibile subiectaretur aliquid in Deo, non mutaretur Deus, quia sine illo connaturaliter existere potest, nec illo indiget ad operationes sibi proprias. Tum quia in explicatum relinquit, quomodo tamen tunc intrinsecè uniatur VERBUM.

EXPLICAT 2. Amicus hîc disp. 1. Sect. 1. & dicit specialiter, quod ad hoc, ut dicatur aliquid mutari, debeat perfici in proprio suo intrinseco esse & operari, unde veste nemo mutatur, quia per illam non perficitur in esse & operari; & quia in esse & operari non perficitur VERBUM per Unionem hypostaticam, hinc nec mutatur Verbum, per unionem hypostaticam. *Hæc Explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia redeunt argumenta secundo loco contra Pontium facta, nempe quod sequeretur Deum & Angelum non mutandum, si per impossibile reciperent in se albedinem v.g. Quod si recurras ad hoc, per hoc ipsum mutandum Deum vel Angelum, quia reciperet in se illam albedinem; jam per hoc non nisi immutabilitatem salvas, quia non est receptio. Tum quia illud, quod adfert de veste, non convincit; nam quod veste non mutetur homo, vel ex eo deducitur, quia inter vestem & vestitum non est unio, quæ deberet fundare mutationem; quæ tamen unio reperitur inter Verbum, & naturam humanam. Tum quia quamvis concedatur ad mutationem perfectivam requiri, ut res perficiatur in suo esse intrinseco & operari, nego tamen, quod ad mutationem (ut ita dicam) defectivam, requiratur, ut dicatur extremum perfici in suo esse intrinseco & operari; sic vivens, posito, quod detur forma cadaveritatis, mutatur eadem, & tamen illa, nec perficitur in esse suo intrinseco, nec in operari; qualitas item illa, quam multi admittunt produci ab igne infernali, & recipi in spiritibus, mutat

eosdem, & tamen non perficit illos in suo intrinseco esse & operari.

EXPLICAT 3. Lugo. VERBUM ex vi Unionis hypostaticæ alligatur ad intimam conjunctionem cum humanitate, & ad componendum cum illa Unum per se; cum tamen VERBUM non supponatur incompletum, aut in potentia ad hoc, ut integretur & compleatur per aliquid aliud: sed potius supponatur omnino integrum & completum; humanitas autem afficitur intrinsecè unionem, cum etiam supponatur de se incompleta, & in potentia ad hoc, ut compleatur per aliquam subsistentiam; consequenter per unionem illam non mutabitur VERBUM, sed humanitas. *Hæc Explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia, in principiis Lugonis, non rectè salvatur immutabilitas VERBI, si dicatur unionem recipi in humanitate, terminari ad VERBUM: Ergo nec bene per hoc explicatur, quia recipitur in humanitate, alligatur autem VERBUM; hæc enim verbis videntur differre. Tum quia redeunt argumenta, quæ contra assumptum antecedens ponit Lugo, quæ sic proponi possunt. Si hæc alligatio extremi sufficit, ut terminus intrinsecè denominetur alligatus & unitus; Ergo dependentia actionis ab agente sufficit, ut agens denominetur intrinsecè agens. Rursus, potest esse aliqua cognitio ita intimè connexa cum objecto, sicut intimè alligat unio recepta in uno extremo, & alligans aliud; idque patet in cognitione quæ est visio Dei beatifica; & tamen Deus non denominatur intrinsecus terminus illius visionis, sed solum extrinsecus; Ergo non ideo erit VERBUM intrinsecè unitum, quia unio illa postulat intrinsecè alligationem & intimitatem cum VERBO. Tum quia vi hujus explanationis sequitur, animam rationalem non mutari, si in illa non recipitur unio.

EXPLICAT 4. Valentia hîc Disp. 1. q. 1. puncto 2. Mutationem alicujus rei non propriè in hoc consistere, ut res de novo sit aliquid, quod prius aliquo modo non erat; sed ut sit, vel acquirat aliquid, quod antea simpliciter & omni modo non habebat, scil. neque in perfectione quadam eminentiori, & ad quod proinde fuerit in potentia passiva simpliciter; quod in proposito minimè habet locum: nam VERBUM divinum, habebat prius rem & perfectionem naturæ humanæ eminenter, perfectissimo quodam modo. Quod autem id requiratur ad mutationem, rationem dat; quia communiter de mutatione dicitur, tunc eam fieri, quando res aliter simpliciter & absolute se habet, quam prius; unde & motus dicitur esse actus entis in potentia. Res autem, quæ aliquid modo præstantiori habebat, non dicitur propriè mutari, si illud postea acquirat formaliter; quia non simpliciter & absolute illo prius carebat. Consequen-

sequenter infert, potentiam vitalem mutari per actum vitalem, quia non habet in se eminenter perfectionem vitalis perfectionis; non enim sine operatione vitali, potest potentia efficere habitum, aut ejus augmentum, sed potius potentia vitalis tantum virtualiter continet operationem vitalem. Addit, quod si aliquis contendat etiam tunc rem mutari, quando aliquid formaliter & secundum se acquirit, licet illud præhabuerit eminenter, is non nisi de nomine quæstionem instituit. *Hæc Explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia vi illius sequitur, quod etiam **VERBUM**, Unionem, naturam humanam, albedinem, reciperet, adhuc non mutaretur; cujus oppositum communiter docetur. Tum quia non explicat id, in quo est punctus difficultatis; nego etiam rem non mutari, quando res acquirit aliquid & habet formaliter, quod antea non nisi eminenter habuit: negaturque, quod tunc res aliter simpliciter & absolute se non habeat; antea enim simpliciter non habebat illam formam, nunc illam simpliciter habet; habet se igitur res aliter simpliciter, per ordinem ad habendam illam formam. Negatur item, quod forma illa non sit actus entis in potentia: ubi non dicitur, quod debeat esse actus entis in potentia eminenter non præhabente. Tum quia, faciunt in contra paritates. Quando potentia aliqua non nisi virtualiter & per modum organi continet actum, mutatur per illum actum: Ergo etiam res quæ eminenter habet aliquid, si illud habeat formaliter, mutabitur per illam formam; item, si miraculose quantitas una alteri quantitati uniretur, mutaretur adhuc illa quantitas, quamvis una æquivaleret alteri: Ergo etiam quamvis aliquid contineat aliud eminenter, si illi, aliquid quod est formaliter tale, uniatur, mutabitur adhuc. Denique supponamus, quod Angelus supremus per unicam indivisibilem speciem cognoscat omnia materialia, infundat illi Deus speciem particularem non nisi unius materialis, verè adhuc illa specie mutabitur Angelus, vel ipso titulo receptionis: Ergo continentia eminentialis non eximit à mutatione, si accedat aliquid tale formaliter. Addo: per ly **Continentem** eminenter, intelligit Valentia, posse se ipso facere totum illud; sic autem **VERBUM** non continet eminenter unionem hypostaticam, quia se ipso non potest facere Totum hypostaticum.

EXPLICAT 5. Aldrete Disp. 31. Sect. 1. Quod datur in Toto hypostatico duplex unio, quædam creata, quæ sit in humanitate eamque perficiat, & per illam unitur humanitas intrinsecè **VERBO**, non autem **VERBUM** humanitati; hinc alia est unio ex parte **VERBI**, in creata, quæ sit in **VERBO** quasi subjectivè, & per hanc **VERBUM** intrinsecè unitur humanitati, consequenter tunc non perficitur **VER-**

BUM per aliquid creatum, adeoque non mutabitur. *Hæc Explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia est novitas in Theologia ante non docta à Patribus, Unio hæc increata. Tum quia hæc unio increata, vel est sequens ipsam naturam divinam, adeoque una communis omnibus tribus personis, vel est sequens proprietates relativas, ita ut dentur tres uniones distinctæ realiter, sicut dantur tres personæ distinctæ realiter. Neutrum dici potest; non primum, quia jam non minus pro sua parte esset unita persona Patris, ac persona Filii, cum à parte personæ eadem sit trium Personarum unio: possetque de illa quæri; an sit virtualiter distincta à natura, vel indistincta? si distincta, quis articulus Fidei ad hoc cogit? si indistincta: Ergo in sensu reali illa unio erit natura, adeoque dicet completivitatem ut Quo ipsa Natura, ut dicit illam Unio; & tamen ex Natura divina & creata, non potest fieri unum per se completum substantiale. Si autem illa Unio est multiplex pro multiplicitate personarum; contra erit; quia omnes formalitates, quæ sequuntur personas divinas, debent esse secundum oppositionem producentis & producti, quam formalitatem non imbibit in se illa unio increata. Deinde unio illa increata deberet in se salvare conceptum unionis, hoc ipso enim non haberet formalitatem unionis; sed non salvat, quia unio debet concipi tanquam id, sine quo potest esse unibile, cum illa non possit esse sine unibilibus; & tamen existens ab æterno, erat sine unibili natura humana: quod procedit, si unio sit modus. Si autem non est modus, sed ipsum unibile in circumstantiis, restabit quærere, cur ipsa illa Unio, quæ in re est ipsemet Deus, non mutetur tunc? Tum quia, & esset, illa unio increata, ab æterno unio increata, debet enim esse hoc, quod est; & non esset unio increata ab æterno; quia nihil uniret, sicut non est dealbatio ab æterno, quæ non dealcat, impossibileque est esse actum secundum & non habere effectum in actu secundo, hoc ipso enim non esset actus secundus. Unio autem est ipse actus secundus, & si non concipiatur ut actus secundus, non erit Unio, sed Unibile. Deinde illa unio increata, vel est mera formalitas intelligibilis non nisi, vel aliqua virtualitas, aut realitas. Non 1. quia immutabilitas Dei ejusque unibilitas non pender à nostris conceptibus. Non 2. quia illa etiam posita, quærere restat, quid illa proficiat ne mutetur Deus? quærere item restat ut dixi, cur illa ipsa non mutetur?

EXPLICAT 6. Aldrete Sect. 5. & dicit; quod **VERBUM** ideo non mutetur, quia cum **VERBUM** divinum in se sit infinite perfectum, nulla perfectione creatâ indiget, illaque carens **VERBUM**, est eodem modo felix; quod ipsum exinde firmat, quia ut aliquid perficiatur in-

trina-

trinfecè per aliud, necesse est, ut perficiens magis conveniat perfectibili, eò, quòd illi intrinsecum est, quàm, si solum se haberet extrinsecè, & est id citra dubium; nihil autem creatum, Deo intrinsecum, est ipsi magis conveniens, quàm si solum se haberet extrinsecè; Ergo nihil creatum intrinsecè Deum perficit. Minorem probat; quia illud creatum Deo intrinsecum, si non sit necessarium de se, ut existat infinita perfectio divinæ naturæ, nihil aliud præstat, quàm addere numerum perfectionum, per quem non resultat absolute major perfectio, quàm confurgat ex Deo solo. Ut autem addatur solum numericè & extensive modo dicto perfectio, est omnino per accidens. *Hec Explicatio*

NON SATISFACIT 1. Quia ex dictis potest contingere mutatio, licet additum non inferat perfectionem, ut si Deus reciperet in se albedinem, vel Angelus; & sicut inæqualitas non solum contingit per excessum, sed etiam per defectum; ita & mutatio non tantum erit, si res acquirat perfectionem, sed etiam si acquirat imperfectionem: Ergo ex eo præcisè, quòd illa unione non acquirat Deus perfectionem, non sequetur illum non mutari.

NON SATISFACIT 2. Quia posito, quòd illa unio non perficeret Deum, sed se haberet adhuc per modum addentis numerum perfectionum, nondum sequitur præcisè ex eo Deum non mutari. Ratio: quia quando quinario additur unitas, mutatur quinarium, & tamen augeatur non nisi numerica perfectio: Ergo si unione augeatur numerus perfectionum in Deo, non sequitur ex eo jam præcisè non mutari adhuc Deum. Quod si recurras, sextario non esse quid extrinsecum additionem unitatis factam quinario, hoc ipso jam inclinabis ad hoc, quòd mutatio non nisi additione in se recepti alicujus perficiatur, eaque intrinsecà, quod supra acceptatum.

NON SATISFACIT 3. Quia possunt restaurari rationes, quas solvere voluit Aldrete.

1. RATIO: Mutaretur Deus intrinsecè, si per impossibile denominaretur intelligens, aut subsistens per aliquid creatum: Ergo etiam si denominetur VERBUM unitum intrinsecè mutabitur VERBUM.

RESPONDET Aldrete: quia Deus de se petit intelligere hoc objectum, & subsistere, & perficitur per cognitionem secum identificatam, repræsentativam illius objecti, & per propriam subsistentiam, & est in Deo aliquod incomplementum virtuale, in ordine ad percipiendum illud objectum & subsistendum.

CONTRA. Tum quia Deus de se petit esse unibilis, ergo sicut sequitur illum mutari, si haberet cognitionem creatam, cum petat intelligere: ita mutabitur unione, cum petat esse unibilis. Tum quia habet Deus in completionem

virtualem, in ordine ad intelligere & subsistere: Ergo etiam habet incompletionem virtuales ex prædicato unibilis in ordine ad uniri; Ergo sicut intellectione creatà mutaretur, ita mutabitur unione creatà: imò exinde impossibilitas adhuc unionis hypostaticæ confurgeret, quia si possibilis esset unio hypostatica, supponeretur Deus esse unibilis, si unibilis, complebilis aliquo creato, si complebilis, mutabilis hoc ipso, & quidem magis quàm intellectione creatà: quia dicit incompletionem ad intellectiōem, vel subsistentiam increatam Deus, vel potius ad intellectiōem & subsistentiam, quæ potest esse increata, potest creatà: hic autem diceret incompletionem ad aliquid creatum: unio enim illa non potest esse, nisi aliquid creatum. Tum quia etiam attendendo ad principia ipsius Aldrete hic num. 4. videtur oppositum evinci: nam esse unibilem naturam divinam, est perfectio intrinsecè necessaria, quasi à posteriori, ad existentiam naturæ divinæ, hancque unibilitate deficiente per impossibile, ipsa natura deficeret: Ergo hæc unibilitas in actum reducta, & quidem per aliquid creatum, faciet mutari Deum: sicut, si alia perfectio divina intrinsecà in actum reduceretur, per aliquid intrinsecum creatum, mutaretur Deus.

2. RATIO. Casu quo daretur natura identificans secum suam subsistentiam, si subsisteret per aliam subsistentiam, hoc ipso mutaretur: Ergo etiam mutabitur VERBUM unione hypostaticà.

RESPONDET Aldrete: quia subsistere ex suo genere pertinet ad complementum naturæ illius, & creatà subsistentia præberet munus ex genere suo pertinens ad complementum illius naturæ, novoque titulo compleret illam naturam.

CONTRA. Esse unibile pertinet ex suo genere ad complementum Dei, unioque creatà exercet munus, & aduat id, quod est pertinens ad complementum Dei: Ergo, sicut illa subsistentia creatà mutaret illam naturam creatam, mutabit & unio Deum: & sicut creatà illa subsistentia, præberet munus, ex genere suo pertinens ad complementum naturæ, ita & creatà unio præberet munus pertinens ad complementum unibilis.

3. RATIO. Si exerceret Deus munus causæ materialis, mutaretur: Ergo & unione hypostaticà mutabitur.

RESPONDET Aldrete, disparitatem esse, quia omnis causa materialis, est verè & strictè pars, & de se est quid incompletum: hoc autem Deo non competit.

CONTRA. Ex eo, quòd sit causa materialis quid incompletum, mutaretur Deus, si illam exerceret: Ergo etiam, cum esse unibile sit quid incompletum, utpote capacitas ad uniri, dum

dum VERBUM redditur intrinsecè unitum,
mutabitur VERBUM.

DIFFICULTAS II.

*Alia Principia ex Theologia natu-
rali.*

PRINCIPIUM est à Pari.

1. PARITAS est. Natura divina secundum esse suum absolutum sumpta, non potest suppleri naturam creatam, quamvis contineat perfectionem omnis naturæ creatæ: Ergo nec Persona divina potest suppleri personam creatam, quantumvis Persona divina, contineat perfectiones omnes personæ creatæ.

RESPONDETUR disparitatem esse, quia ly Unum per se deposcit completum & complebile, complebile autem esse non potest, si utrumque extremum sit completum; duæ autem naturæ in ratione naturæ non sunt, nisi Entia completa, quia quicquid illis ademeris, jam non erit illa natura, sive ademeris genus, sive formam: jam autem natura in ratione subsistens est complebilis, nec per hoc amittet rationem suæ entitatis, consequenter in ratione suppositibilis compleri per se potest & fieri Unum per se. Dubitari tamen posset, an non sit possibilis modalitas physica, vi cuius ex natura divina & humana, non constituatur quidem Unum per se, constituatur tamen specialiter, idque verè & realiter, alligatum? Quod non possit haberi talis Unio, innuit Lugo: quia omnis vera unio ex suo conceptu tendit ad hoc, ut ex extremis fiat verè & per se Unum; sed hoc videtur procedere de determinationibus, quæ defacto dantur: non enim videtur implicare contradictionem modalitas, determinans illas naturas ad alligari, quamvis sine facere unum per se; & si datur modalitas, quæ potest facere Unum per se, quin faciat unum per se substantiale, quod fit, dum albedo unitur subjecto: cur etiam dari non poterit modalitas determinans ad conjungi physicè, quamvis non fiat ex illis unum per se.

2. PARITAS est. Non potest existere natura humana existentia VERBI, nec potest natura humana amittere propriam existentiam & acquirere divinam: Ergo nec potest natura subsistere personalitate VERBI.

RESPONDETUR, in principiis Thomistarum falsum esse antecedens. In communibus principiis disparitas est; quia, eo ipso, quod suppleret existentia VERBI existentiam humanam in natura, & esset natura humana ut supponitur, utpote facta existere per existentiam divinam, & non esset: quia existentia est identificata realiter ipsi naturæ, nec habet connotatum ullum, ratione cuius dicatur definire, adveniente exi-

stentiâ VERBI, quod si existentia est identificata naturæ, nec habet ullam formalitatem, ratione cuius definire possit, non definente naturâ, si non definit natura humana, ut supponitur, nec definit existentia, si non definit existentia, quomodo supplebitur ab existentia increata? idemque dicendum erit, cur nihil possit durare per durationem divinam: quia in nostris principiis, ipsa duratio intrinseca est indistincta entitativè. In aliorum principiis, hæc posset dari disparitas; quia si suppleret duratio increata durationem creatam, deberet fieri Unum per se, ex duratione increata, & natura humana: nam non nisi per communicationem idiomatum, fundatâ in ratione Unius per se, suppleri posset aliquid creatum ab increato: quia autem, ex natura creatâ, & duratione increata, non potest fieri Unum per se: quia duratio increata sequitur ipsam naturam divinam, non Personalitates, utpote quid commune & absolutum; hinc nisi Unio fiat in ipsa natura divina, non potest fieri Unio cum duratione increata, quæ indistinctur virtualiter à natura; & quia naturæ divinæ, & naturæ creatæ unio, non potest dari constituens Unum per se, ideò nec inter naturam creatam & durationem increatam potest fieri Unio constituens unum per se, quod si non constitueret unum per se, hoc ipso non poterit dici natura creatâ durare, per increatam durationem.

3. PARITAS est. Non potest Sapientiâ increatâ reddi Sapiens Natura creatâ: Ergo nec subsistens subsistentiâ increatâ.

RESPONDETUR. Sapienciam increatam duplici modo concipere possumus; Primò per modum attributi. Secundò possumus concipere Sapienciam increatam, per modum actûs vitalis divini, quo reddatur formaliter & in actu secundo Sapiens Deus. Sub nulla harum formalitatum, natura creatâ potest reddi sapiens, per sapienciam increatam, quod non possit reddi creatura sapiens sapientiâ increatâ, sumpta pro actu vitali, ratio ex animasticis est; quia actus vitalis non potest denominare, nisi connaturale suum principium: cum ergo nulla creatura, ullo modo, possit esse principium actûs increati, fit ut ab illo denominari non possit, quod si deberet uniri sapiencia per modum attributi, necdum etiam sic sumptâ posset creatura reddi sapiens. Ratio: Attributa omnia, exceptis personalibus proprietatibus, sequuntur ipsam naturam divinam, alias conveniret unum attributum uni Personæ, quod non convenit alteri, possetque de illa negari: sicut, quia ratio VERBI sequitur secundam Personam, potest negari de Patre; jamque etiam eo casu, si non sequeretur sapiencia naturam, sed personam, posset de aliqua Persona negari; quod dici non potest: quia Deitas debet trahere secum omnè possibilem perfectionem, adeoq; & sapienciam. Et

* 6

certè